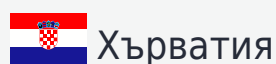

[Начало](#) > ... > [Предприемане На Съдебни Действия](#) > [Къде И Как](#) > [Как Да Заведете Дело В Съда?](#) Croatia

Как да заведете дело в съда?

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Необходимо ли е да се обърне към съда или има друга алтернатива?

Страните могат да разрешат спор в съда, но съществуват и способи за извънсъдебно разрешаване на спорове. В Хърватия тези методи включват арбитраж, медиация и съдебни действия в по-широк смисъл, които имат за цел постигане на съдебна спогодба.

Медиацията при спорове, произтичащи от граждански, търговски, трудови и други въпроси относно правата, които страните могат да упражняват свободно, се урежда от Закона за мирното уреждане на спорове (*Zakon o mirnom rješavanju sporova*) (*Narodne Novine* (NN; Официален вестник на Република Хърватия), бр. 67/23). Медиация означава всяка процедура, независимо от използваното обозначение (*mirenje, medijacija, posredovanje, concilijacija*), в която страните се стремят да разрешат спора помежду си, като постигнат взаимно съгласие, т.е. като постигнат взаимно приемливо споразумение, което съответства на техните нужди и интереси, с помощта на неутрална трета страна — един или повече медиатори (*posrednik, medijator, concilijator*), които помагат на страните да постигнат споразумение, без да имат правомощия да налагат обвързващо решение. Медиацията се провежда по начин, договорен от страните; процедурата се характеризира с незадължителния си характер и автономията на страните. Тя е доброволна и консенсусна, неформална и поверителна и страните са равни по време на производството.

От друга страна, арбитражът (*arbitraža или izbrano suđenje*) е съдебен процес, провеждан пред арбитражен съд, независимо от това дали се организира, или извършва от юридическо лице или орган на юридическо лице, което организира и ръководи работата на арбитражните съдилища. Арбитражът е доброволен, бърз, ефикасен, непубличен начин за разрешаване на спорове, при който страните могат да уредят кой ще действа като съдия в случай на възникване на спор, мястото на арбитража, приложимото материално и процесуално право, езика (езиците), на който (които) ще се провежда арбитражът, а решението на арбитражен съд по фактите по делото има силата на окончателно съдебно решение.

В Гражданския процесуален закон (*Zakon o parničnom postupku* (NN бр. 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 и 155/23) се предвижда, че съдът може, като вземе предвид всички обстоятелства, и по-специално интересите на страните и на свързаните с тях трети страни, продължителността на отношенията им и степента им на взаимно доверие, да постанови решение — по време на изслушване или по друг начин — с което да инструктира страните да започнат процедура по медиация в срок от осем дни или да предложи да се опитат да разрешат спора си чрез процедура по медиация. Освен това по време на предварителното изслушване съдът уведомява страните, че спорът може да бъде разрешен чрез съдебна спогодба или в рамките на процедура по медиация, и обяснява тези варианти.

В определени случаи (предявяване на иск срещу Република Хърватия) лицето, което възнамерява да предяви такъв иск, е длъжно преди предявяването му да се обърне към държавната прокуратура, която

има териториална и материалноправна компетентност за представителство пред съд при предявяване на искове срещу Република Хърватия, и да поиска разрешаване на спора по взаимно съгласие, освен в случаите, в които специално законодателство определя краен срок за подаване на искова молба. Искането за разрешаване на спора по взаимно съгласие трябва да съдържа цялата информация, която се изисква при стандартна искова молба до съда.

2 Има ли срок за завеждане на дело?

Срокът за завеждане на дело зависи от типа и правното естество на делото. Например за целите на съдебната защита на права, свързани със заетостта, има срок от 15 дни, в който служителят трябва да подаде молба до компетентния съд, за да защити нарушеното право, след като е подал молба за защита на правата си до работодателя, освен в случай на иск за обезщетение или друго парично вземане, произтичащо от трудово правоотношение.

3 Трябва ли да се обърна към съда в тази държава членка?

Да. В Хърватия съдилищата се произнасят в гражданското производство в границите на определената си със закон материалноправна компетентност, а съдебната власт се упражнява от обикновени и специализирани съдилища и от Върховния съд на Република Хърватия (*Vrhovni sud Republike Hrvatske*).

Обикновените съдилища са общинските съдилища (*općinski sudovi*) и жупанийските (окръжни) съдилища (*županijski sudovi*). Специализираните съдилища са търговските съдилища (*trgovački sudovi*), административните съдилища (*upravni sudovi*), съдилищата за простъпки (*prekršajni sudovi*), Висшият търговски съд на Република Хърватия (*Visoki trgovački sud Republike Hrvatske*), Висшият административен съд на Република Хърватия (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*) и Висшият съд за простъпки на Република Хърватия (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*).

Най-висш съд е Върховният съд на Република Хърватия.

Със закон могат да се създават други обикновени и специализирани съдилища с компетентност в дадена техническа или правна област.

4 Ако е така, към кой точно съд в тази държава членка трябва да се обърна, като се има предвид къде живея аз и къде живее другата страна или с оглед на други аспекти на казуса ми?

Общото правило гласи, че компетентният съд е съдът с обща териториална компетентност по отношение на ответника, т.е. съдът, в чийто район ответникът има постоянно пребиваване. Ако ответникът няма постоянно пребиваване в Република Хърватска, съдът с обща териториална компетентност е съдът, в чийто район ответникът има временно пребиваване.

Ако освен постоянното си пребиваване ответникът има и временно пребиваване на което и да е друго място и въз основа на обстоятелствата може да се направи извод, че той ще пребивава там за относително дълъг период от време, общата териториална компетентност е на съда по временното пребиваване.

За съдебни процеси по спорове срещу хърватски гражданин, който пребивава постоянно в чужбина, където е бил командирован да работи за национален орган или юридическо лице, общата териториална компетентност е на съда, в чийто район е последното известно постоянно пребиваване на съответния гражданин в Република Хърватия.

Когато става въпрос за спорове с международни елементи, съд в Република Хърватия е компетентен за съдебния процес, в случай че това е изрично определено от закон или международен договор. Ако законът или международният договор не посочват изрично, че хърватски съд е компетентен за конкретен вид спор, хърватски съд е компетентен за съдебния процес, когато това произтича от правните разпоредби относно териториалната компетентност на съдилищата в Хърватия.

5 Пред кой съд в тази държава членка трябва да предявя иска си, като се има предвид естеството на казуса и цената на иска?

Това зависи от вида на спора и от разпоредбите на Гражданския процесуален закон, уреждащи териториалната и материалноправната компетентност.

Стойността на спорния въпрос не е отделен критерий, засягащ териториалната и/или материалноправната компетентност на съдилищата в Хърватия.

6 Мога ли да заведа дело лично или трябва да го направя чрез посредник, например адвокат?

Съгласно настоящата организация на съдопроизводството, установена в Гражданския процесуален закон, всяка страна — физическо или юридическо лице — може свободно да избере дали ще се представлява сама в производството, или ще бъде представлявана от посредник, обикновено адвокат, освен когато в Гражданския процесуален закон е предвидено друго.

Разпоредбите на член 91 от Гражданския процесуален закон обаче значително ограничават правото на страните да се представляват сами: ако при спорове, свързани с имуществени искове, стойността на спора надхвърля 6 630,00 EUR, представители на юридически лица могат да бъдат само лица, които са издържали изпита на адвокатската колегия.

Разпоредбите на член 91а от Гражданския процесуален закон също така предвиждат, че страните могат да поискат разрешение за преразглеждане или молба за преразглеждане чрез своя представител, т.е. адвокат, или, по изключение, могат да се представляват сами, ако са издържали изпит на адвокатска колегия или ако молбата за преразглеждане може да бъде внесена от тяхно име от лице, което е упълномощено в съответствие с Гражданския процесуален закон или друг нормативен акт да ги представлява в това си качество, въпреки че не е адвокат, но е издържало изпит на адвокатска колегия.

7 Към кого точно да се обърна, за да заведа делото: към приемната, съдебното деловодство или друга административна единица?

Граждански производства се образуват чрез завеждане на дело пред компетентен съд директно в деловодството на съда, по пощата или по телеграф.

8 На какъв език мога да подам иска си? Мога ли да го подам устно или той трябва да бъде в писмена форма? Мога ли да изпратя иска си по факс или по електронна поща?

Гражданските производства се провеждат на хърватски език и като се използва латиница, освен когато в отделните съдилища със закон са въведени друг език или азбука.

Страните и другите участници в производството представят своите искове, жалби и други молби пред съда на хърватски език и на латиница.

Иск може да бъде подаден директно в деловодството на съда, по пощата или по телеграф, въпреки че най-често искове се подават директно в деловодството или по пощата.

Гражданският процесуален закон предвижда възможност за представяне на документи по електронен път. Електронно подадените документи трябва да бъдат подписани с квалифициран електронен подпис в съответствие със специално законодателство.

9 Има ли специални формуляри за предявяване на иск или, ако няма такива, какво трябва да съдържа исквата молба? Има ли елементи, които задължително трябва да се съдържат в досието?

Формуляри се използват единствено за европейската процедура за иски с малък материален интерес. Допълнителна информация по този въпрос е на разположение в брошурата „Иски с малък материален интерес — Република Хърватия“.

Гражданският процесуален закон предвижда, че исквата молба трябва да съдържа следното: конкретен иск по същество и свързани с него иски, фактите, на които ищецът основава иска, доказателства в подкрепа на тези факти и друга информация, която трябва да бъде приложена към всяка исква молба (член 106 от Гражданския процесуален закон).

Всяка исква молба, включително заявленията, трябва да съдържа следното: наименованието на съда, името и постоянното или временното пребиваване на страните, законните им представители и представителите им, ако има такива, личния идентификационен номер на вносителя на исквата молба, предмета на спора и подписа на вносителя на исквата молба.

Страната или нейният представител изписва имената си под исквата молба.

Ако исквата молба съдържа твърдения, страната трябва да изложи в молбата фактите, на които основава твърдението си, и доказателствата, когато е необходимо.

Съдът пристъпва към разглеждането на молбата дори когато ищецът не е посочил правното ѝ основание; дори когато ищецът е посочил правните основания, те не са обвързващи за съда.

10 Трябва ли да заплатя съдебни такси? Ако да, кога става това? Ще трябва ли да плащам на адвокат още от подаването на исквата молба?

Страните в съдебното производство трябва да платят съдебни такси в съответствие със Закона за съдебните такси (*Zakon o sudskim pristojbama*) (NN бр. 118/18 и 51/23) в размер, определен в Постановлението за тарифата на съдебните такси (*Uredba o Tarifi sudskih pristojbi*) (NN бр. 37/23).

Съдебните такси, предписани от Закона за съдебните такси, се прилагат по отношение на лица, по чието искане или в чийто интерес са предприети определени действия, предвидени от закона.

Освен ако не е предвидено друго в Закона за съдебните такси, има съдебни такси:

- за иски молби (молби, средства за правна защита, молби за изпълнение и т.н.) към момента на подаването; и за вписване на иски молби — в момента на извършване на вписването,
- за писмени становища — след окончателното прекратяване на производството за всяка от страните, пропорционално на успеха им по делото,
- за протоколите от заседанията на съда — при поискване,
- за съдебни решения — когато на страната или на нейния представител е бил връчен препис от решението, с изключение на решенията по молби за изпълнение, насрещно изпълнение, обезпечаване на доказателства или обезпечение съгласно закона, уреждащ изпълнението, и решенията във връзка с иск за издаване на заповед за плащане, за които задължението за плащане на таксата възниква в момента на подаване на молбата или иска,
- в административни производства — в срок от 8 дни от получаване на платежното нареждане за таксата,
- за вписвания в имотния регистър — към момента на подаването им,
- за други действия — към момента на тяхното извършване.

Общото правило за заплащане на съдебните разноски е, че страната, която загуби делото в неговата цялост, трябва да покрие разноските на ответната страна и на встъпилата страна в производството. Встъпилата страна на страната, която е загубила делото, трябва да поеме разноските, направени във

връзка с техните действия.

Разходите за представителство от адвокат, адвокатските възнаграждения и възстановяването на разходите са уредени в Закона за адвокатската професия (*Zakon o odvjetništvu*) (NN бр. 9/94, 117/08, 50/09, 75/09, 18/11 и 126/21).

Адвокатът има право на възнаграждение за правни услуги и на възстановяване на всички разходи, направени във връзка с извършената работа, в съответствие с тарифата, установена от Адвокатската колегия и одобрена от министъра на правосъдието. Адвокатите издават фактура на клиента при изпълнение на услугата. В случай че бъде анулирано или отнето пълномощно, адвокатът издава фактура в срок от 30 дни от деня на анулиране или отнемане на пълномощното.

По всички правни въпроси адвокатите могат да договорят възнаграждението за своята работа с представляваната от тях страна въз основа на почасова тарифа, а по имуществени въпроси — съобразно успеха им в производството, т.е. в правните действия, които предприемат от името на страната, в съответствие с официалната тарифа. Такъв договор е действителен единствено ако е сключен в писмена форма.

11 Мога ли да поискам правна помощ?

Ако дадена страна се нуждае от професионална правна помощ, тя може да се обърне за правен съвет към адвокати, които в съответствие с член 3 от Закона за правните професии имат право да предоставят всички форми на правна помощ в Хърватия, особено от гледна точка на предоставяне на правни съвети, подготовка на искове, жалби, молби, искания, искови молби, извънредни правни средства за защита и други писмени становища, както и да представляват страните.

Освен това страните могат да се възползват от безплатна правна помощ. По-специално Законът за безплатната правна помощ (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) (NN бр. 143/2013 и 98/19) предвижда предоставянето на безплатна правна помощ на гражданите, които не са в състояние да получат правна помощ, но само ако се нуждаят от нея. Информация относно схемата за безплатна правна помощ в

Хърватия може да бъде намерена на следния уебсайт:

<https://pravosudje.gov.hr/besplatna-pravna-pomoc/6184>.

12 От кой момент моят иск се смята официално за предявен? Ще получа ли обратна информация от съдебните органи дали исквата молба отговаря на изискванията?

Гражданско производство се образува с представянето на искова молба и се счита за образувано с връчването на иска на ответника.

След получаването на исквата молба се подготвя основното съдебно заседание.

Тази подготовка включва предварителното разглеждане на иска от съда, и — ако искът не е разбираем или не съдържа всичко необходимо за предприемане на действия по него — разпореждане на съда към вносителя за коригиране или промяна на иска в съответствие с дадените инструкции, както и връщането му за целите на коригирането или изменянето.

13 Ще получа ли подробна информация за сроковете, в които ще се проведат последващите процесуални действия (като например срока, в който ще трябва да се явя пред съда)?

Страните, техните адвокати и представители се уведомяват за хода на делото от длъжностно лице от деловодството въз основа на информацията в регистъра и материалите по делото.

Тази информация е ограничена до данни за етапа на производството и отделните съдии, председатели на камарата, членове на камарата и съдебни помощници, които разглеждат делото.

При предоставянето на информация е забранено да се правят изявления за точността на отделните съдебни действия или за вероятния резултат от производството.

Информация може да бъде предоставена по телефона, по електронна поща или в писмена форма.

Страните могат чрез интернет да получат достъп до информация относно хода на производството и отделни съдии, председатели на камарата, членове на камарата и съдебни помощници, които разглеждат делото, ако услугата „Публичен достъп до основна информация за съдебни дела/електронни дела“ (*Javni pristup osnovnim podacima o sudskim predmetima - usluga e-Predmet*) се използва за съответното дело.

Крайните срокове за явяване пред съда и други стъпки, предприемани от страните или от съда, са предвидени в Гражданския процесуален закон.

Допълнителна информация за крайните срокове и техните видове е на разположение в информационния пакет, озаглавен „[Процесуални срокове — Република Хърватия](#)“.

■ Последна актуализация: 19/09/2025

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.